

Wymagania edukacyjne na poszczególne oceny *NOWE Słowa na start!*, klasa 7 a, edycja do uszczuplonej podstawy programowej 2024

Prezentowane wymagania edukacyjne są zintegrowane z planem wynikowym autorstwa Magdaleny Lotterhoff, będącym propozycją realizacji materiału zawartego w podręczniku *NOWE Słowa na start!* w klasie 7 (edycja 2024–2026 do uszczuplonej podstawy programowej). Wymagania dostosowano do sześciostopniowej skali ocen.

Numer i temat lekcji	Wymagania na ocenę dopuszczającą	Wymagania na ocenę dostateczną	Wymagania na ocenę dobrą	Wymagania na ocenę bardzo dobrą	Wymagania na ocenę celującą
1. Organizacja pracy na lekcjach j. polskiego w klasie siódmej					
2. i 3. Ortografia – przypomnienie wiadomości	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić zasady ortograficzne 	<ul style="list-style-type: none"> • uzupełnić podane teksty poprawnymi formami 	<ul style="list-style-type: none"> • skorygować teksty pod kątem ortograficznym 	<ul style="list-style-type: none"> • stworzyć teksty poprawne pod względem ortograficznym 	
4. Charaktery	<ul style="list-style-type: none"> • opisać obraz • nazwać barwy użyte przez artystę 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić skojarzenia związane z obrazem • wyrazić swoją opinię na temat obrazu 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować znaczenie barw • wyjaśnić, dlaczego na obrazie są dwa wizerunki tego samego mężczyzny 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować tytuł obrazu • zinterpretować przesłanie obrazu w kontekście prawdy o człowieku 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat przyczyn postrzegania tej samej osoby na różne sposoby • porównać obraz z innymi tekstami kultury podejmującymi temat postrzegania człowieka z różnych perspektyw
5. Wyrzymaność	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść fragmentów tekstu • określić rodzaj literacki utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować główną bohaterkę utworu • omówić postawy pozostałych bohaterów 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić sposób przedstawienia opisanej historii w artykułach prasowych 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić wpływ narracji na odbiór utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • na podstawie wywiadu z autorką wypowiedzieć się na temat funkcji humoru w tekstach literackich

	określić rodzaj narracji	utworu	wypowiedzieć się na temat	wymienić osiągnięcia	wypowiedzieć się na temat
6. Podróż w czasy starożytne	<ul style="list-style-type: none"> określić ramy czasowe starożytności 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedzieć się na temat wierzeń ludzi żyjących w starożytności wymienić najważniejsze cechy antycznej sztuki 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedzieć się na temat dziedzictwa kulturowego wywodzącego się z religii 	<ul style="list-style-type: none"> wymienić osiągnięcia cywilizacyjne, które zawdzięczamy ludziom żyjącym w starożytności 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedzieć się na temat dziedzictwa cywilizacyjnego starożytności, wartościując je omówić wybrane dzieła antycznej sztuki
7. Niezłomność	<ul style="list-style-type: none"> omówić treść fragmentów tekstu wymienić przydomki Ateny i przypisywane jej atrybuty 	<ul style="list-style-type: none"> wymienić cechy charakteru Ateny i zilustrować je przykładami 	<ul style="list-style-type: none"> określić temat mitu i wyjaśnić jego funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> ocenić postępowanie bogini 	<ul style="list-style-type: none"> podjąć dyskusję na temat wpływu emocji na postępowanie
8. Pokora	<ul style="list-style-type: none"> omówić treść fragmentu tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> ułożyć plan wydarzeń przedstawionych w przypowieści wymienić cechy bohaterów przypowieści i zilustrować je przykładami 	<ul style="list-style-type: none"> ocenić zachowanie ojca wypowiedzieć się na temat emocji towarzyszących starszemu synowi 	<ul style="list-style-type: none"> sformułować morał przypowieści wyjaśnić znaczenie frazeologizmu <i>syn marnotrawny</i> 	<ul style="list-style-type: none"> podjąć dyskusję na temat sensu dawania komuś drugiej szansy omówić obraz Keitha Vaughana <i>Powrót syna marnotrawnego</i> odnaleźć w różnych źródłach inne realizacje motywu syna marnotrawnego
9. Jak komponować tekst i budować akapity?	<ul style="list-style-type: none"> wymienić cechy dobrze skomponowanego tekstu wskazać w podanym tekście główne zdanie akapitu 	<ul style="list-style-type: none"> sformułować plan wypowiedzi argumentacyjnej uporządkować wskazaną wypowiedź 	<ul style="list-style-type: none"> poprawić wskazane wypracowanie sformułować wstęp do wypracowania wskazać wyrazy i wyrażenia sygnalizujące powiązania między zdaniami 	<ul style="list-style-type: none"> stworzyć wewnętrznie uporządkowane, spójne wypracowanie 	
10. i 11. Jak napisać opowiadanie inspirowane mitem lub przypowieścią?	<ul style="list-style-type: none"> wymienić cechy mitu i przypowieści 	<ul style="list-style-type: none"> zgrupować informacje na temat symbolicznego znaczenia postaci mitologicznych zgrupować informacje na temat metaforycznej wymowy przypowieści 	<ul style="list-style-type: none"> dokonać analizy tekstu współczesnej wersji mitu dokonać analizy tekstu współczesnej wersji przypowieści 	<ul style="list-style-type: none"> zredagować opis przeżyć wewnętrznych postaci mitologicznej i/lub biblijnej stworzyć opowiadanie inspirowane mitem i/lub przypowieścią 	
12. i 13. Odmienne i nieodmienne	<ul style="list-style-type: none"> wymienić odmienne i nieodmienne części mowy scharakteryzować 	<ul style="list-style-type: none"> nazwać części mowy występujące w tekście określić formy 	<ul style="list-style-type: none"> przekształcić formy czasowników użyć czasowników we 	<ul style="list-style-type: none"> użyć w zdaniach właściwych spójników 	

części mowy	odmiennie i nieodmiennie części mowy	odmiennych części mowy	właściwych formach		
14. Pisownia <i>nie</i> z różnymi częściami mowy – przypominienie i uzupełnienie wiadomości	<ul style="list-style-type: none"> wymienić części mowy, z którymi <i>nie</i> piszemy łącznie i rozdzielnie wymienić wyjątki od obowiązujących reguł 	<ul style="list-style-type: none"> uzupełnić tekst właściwymi przyimkami 	<ul style="list-style-type: none"> uzupełnić tekst poprawnie zapisanymi wyrazami z <i>nie</i> 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać regułę ortograficzną właściwą dla podanych przykładów 	<ul style="list-style-type: none"> zredagować tekst, w którym występują poprawnie zapisane wyrazy z <i>nie</i>
15. Imiesłowy przyimiotnikowe	<ul style="list-style-type: none"> zdefiniować imiesłowy zdefiniować imiesłowy przyimiotnikowe czynne i bierne omówić regułę tworzenia imiesłowów przyimiotnikowych 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać imiesłowy przyimiotnikowe w podanym tekście 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać imiesłowy przyimiotnikowe w tekście i podzielić je na kategorie uzupełnić tekst właściwymi imiesłowami przyimiotnikowymi 	<ul style="list-style-type: none"> przekształcić formy czasowników w imiesłowy przyimiotnikowe utworzyć i nazwać imiesłowy przyimiotnikowe 	
16. Imiesłowy przysłówkowe	<ul style="list-style-type: none"> zdefiniować imiesłowy przysłówkowe współczesne i uprzednie omówić regułę tworzenia imiesłowów przysłówkowych 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać imiesłowy przysłówkowe w podanym tekście 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać imiesłowy przysłówkowe w tekście i podzielić je na kategorie uzupełnić tekst właściwymi imiesłowami przysłówkowymi 	<ul style="list-style-type: none"> przekształcić formy czasowników w imiesłowy przysłówkowe utworzyć i nazwać imiesłowy przysłówkowe 	
17. Pisownia <i>nie</i> z imiesłowami	<ul style="list-style-type: none"> wymienić zasady pisowni <i>nie</i> z imiesłowami 	<ul style="list-style-type: none"> zastąpić określenia oznaczające cechy imiesłowami z przeczeniem <i>nie</i> 	<ul style="list-style-type: none"> utworzyć imiesłowy z przeczeniem <i>nie</i> 	<ul style="list-style-type: none"> zredagować tekst, w którym występują imiesłowy z przeczeniem <i>nie</i> 	
18. Podsumowanie. Sprawdź, czy potrafisz	<ul style="list-style-type: none"> odtworzyć najważniejsze fakty i opinie posługiwać się pojęciami: <i>starożytność</i>, <i>sztuka antyczna</i>, <i>mit</i>, <i>przypowieść (parabola)</i>, <i>symbol</i>, <i>epika</i>, <i>odmiennie i</i> 	<ul style="list-style-type: none"> wykorzystywać najważniejsze konteksty 	<ul style="list-style-type: none"> wyciągać wnioski przedstawiać własne stanowisko 	<ul style="list-style-type: none"> poprawnie interpretować wymagany materiał właściwie argumentować uogólniać, podsumowywać i porównywać 	<ul style="list-style-type: none"> wykorzystywać bogate konteksty formułować i rozwiązywać problemy badawcze

	<i>nieodnienne części mowy, imiesłowy przymiotnikowe czynne i bierne, imiesłowy przysłówkowe współczesne i uprzednie, kompozycja tekstu, opowiadanie inspirowane mitem lub przypowieścią</i>				
19. Cienie i blaski życia	<ul style="list-style-type: none"> opisać obraz 	<ul style="list-style-type: none"> opisać postacie przedstawione na obrazie omówić kolorystykę dzieła 	<ul style="list-style-type: none"> odnieść sytuację przedstawioną na obrazie do jego tytułu omówić kompozycję dzieła 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedzieć się na temat roli gry światła 	<ul style="list-style-type: none"> omówić wybrany tekst kultury tematycznie zbliżony do dzieła Auguste'a Renoira
20. Szczęście w nieszczęściu	<ul style="list-style-type: none"> omówić treść fragmentów tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> opisać reakcje mędrca na poszczególne okoliczności określić myśl przewodnią poznanej bajki filozoficznej 	<ul style="list-style-type: none"> omówić funkcję pytań retorycznych w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> zinterpretować funkcję odniesień do zjawisk przyrody w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> zinterpretować obraz Olega Kharkhana <i>Tragiczny list</i> w kontekście poznanej bajki filozoficznej
21. Podróż w czasy renesansu	<ul style="list-style-type: none"> określić ramy czasowe renesansu wyjaśnić pochodzenie nazwy epoki 	<ul style="list-style-type: none"> zdefiniować humanizm wymienić najważniejsze dokonania renesansowe i określić ich funkcję wymienić najważniejszych twórców epoki 	<ul style="list-style-type: none"> omówić specyfikę sztuki renesansowej 	<ul style="list-style-type: none"> omówić dzieło renesansowe 	<ul style="list-style-type: none"> omówić wybrane dzieło lub wynalazek Leonarda da Vinci opisać renesansowe miasto idealne
22. Twórca i jego dzieło – Jan Kochanowski	<ul style="list-style-type: none"> wymienić najważniejsze etapy życia Jana Kochanowskiego 	<ul style="list-style-type: none"> scharakteryzować twórczość poety 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać elementy renesansowe w twórczości Jana Kochanowskiego 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawić funkcję Czarnolasu w twórczości poety 	
23. Pół żartem, pół serio (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> omówić treść utworów 	<ul style="list-style-type: none"> określić charakter fraszek 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać elementy humoru we fraszkach 	<ul style="list-style-type: none"> omówić sposób obrazowania w utworach 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać konteksty utworów i nawiązania do nich
24.	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić znaczenie 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawić układ rymów 	<ul style="list-style-type: none"> omówić funkcję powtórzenia 	<ul style="list-style-type: none"> omówić funkcję wyliczenia 	<ul style="list-style-type: none"> omówić cechy wspólne

Na scenie życia (lektura obowiązkowa)	pojęć: <i>fraszka</i> , <i>wiersz sylabiczny</i> , <i>rym</i> , <i>powtórzenie</i> • omówić treść <i>fraszki</i> • wskazać środki stylistyczne użyte przez Jana Kochanowskiego	we <i>fraszcze</i> • wyjaśnić znaczenie pojęcia <i>fraszka</i> w różnych kontekstach	na początku <i>fraszki</i> • omówić funkcję środków stylistycznych użytych w utworze	wartości ważnych dla człowieka • zinterpretować dwa ostatnie wersy utworu w odniesieniu do toposu świata jako teatru	poznanych <i>fraszek</i>
25. Wartość zdrowia (lektura obowiązkowa)	• wyjaśnić znaczenie pojęcia <i>apostrofa</i> • omówić treść <i>fraszki</i>	• wskazać środki stylistyczne użyte przez poetę	• określić funkcję apostrofy rozpoczynającej utwór • określić funkcję wyliczenia	• sformułować główną myśl <i>fraszki</i> • zinterpretować funkcję uosobienia w tekście	• podjąć dyskusję na temat aktualności poznanej <i>fraszki</i>
26. i 27. Przepis na szczęście (lektura obowiązkowa)	• wyjaśnić znaczenie pojęcia <i>archaizm</i> • omówić treść utworów • wskazać podmiot liryczny każdej z <i>fraszek</i> • wskazać adresata lirycznego <i>fraszki Na dom w Czarnolesie</i> • wskazać archaizmy w utworach	• wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego każdej z <i>fraszek</i> • wskazać apostrofę we <i>fraszcze Na lipę</i> i wyjaśnić jej funkcję • przedstawić współczesne formy wskazanych archaizmów	• przedstawić stosunek Jana Kochanowskiego do natury na podstawie <i>fraszki Na lipę</i> • określić kontekst biograficzny <i>fraszki Na dom w Czarnolesie</i>	• omówić renesansowy charakter <i>fraszek</i>	• podjąć dyskusję na temat najważniejszych aspektów życia
28. Być szczęśliwym	• omówić treść <i>wiersza</i> • wskazać podmiot liryczny utworu	• wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego utworu • podzielić <i>wiersz</i> na części tematyczne	• omówić symbolikę ogrodu, przywołując kontekst biblijny • określić funkcję środków stylistycznych użytych przez poetę • zinterpretować tytuł utworu	• zinterpretować przyjęcie przez podmiot liryczny postawy wyprostowanej • omówić postrzeganie szczęścia przez podmiot liryczny	• omówić język utworu Czesława Miłosza • wypowiedzieć się na temat życia i twórczości poety
29. Wiejska sielanka (lektura obowiązkowa)	• wyjaśnić znaczenie pojęcia <i>pieśń</i> • omówić treść <i>pieśni</i> • wskazać podmiot liryczny i adresata lirycznego utworu	• wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego i adresata lirycznego utworu • wymienić obowiązki gospodarza i gospodyni • wskazać środki	• omówić przedstawiony w <i>wierszu</i> kontrast pomiędzy życiem na wsi a życiem w mieście i określić jego funkcję • omówić funkcję środków stylistycznych użytych w utworze	• omówić koncepcję życia na wsi przedstawioną w <i>wierszu</i>	• odnieść utwór do renesansowego humanizmu

	stylistyczne użyte w utworze				
30. Radość życia (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić znaczenie pojęć: <i>rym gramatyczny</i>, <i>apostrofa</i>, <i>uosobienie</i> omówić treść wiersza wskazać podmiot liryczny utworu 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego utworu określić rodzaje rymów występujących w wierszu 	<ul style="list-style-type: none"> zinterpretować metafory użyte w wierszu omówić funkcję personifikacji 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić przesłanie wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> nazwać adresata apstrofy zawartej w ostatniej zwrotce utworu i podać jego określenia bliskoznaczne odnaleźć w dowolnych źródłach informacje na temat filozofii epikurejskiej podjąć dyskusję na temat funkcji narzekania wymienić inne stereotypy dotyczące Polaków
31. Stara bieda	<ul style="list-style-type: none"> sformułować główne myśli tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> omówić na podstawie tekstu różnice pomiędzy Polakami a reprezentantami innych nacji wymienić funkcje narzekania 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawić zalety narzekania wymienione w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić znaczenie rysunku umieszczonego w podręczniku w odniesieniu do treści tekstu 	
32. i 33. Wobec śmierci (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> omówić treść trenów określić rodzaj liryki, który reprezentują treny 	<p><i>Tren VII:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> wskazać adresatów utworu <p><i>Tren VIII:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> wskazać adresata utworu wymienić cechy Urszulki przywołane przez podmiot liryczny 	<p><i>Tren VII:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> omówić funkcję zdrobnień w wierszu wyjaśnić dwójakie znaczenie wyrazu <i>skrzynka</i> użytego w utworze <p><i>Tren VIII:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić funkcję kontrastu pomiędzy ukazaniem domu przed śmiercią Urszulki i po tym wydarzeniu 	<p><i>Tren VII:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> omówić funkcję wykrzyknienia użytego w puencie utworu omówić funkcję odwołania do ubioru dziecka <p>wszystkie poznane treny:</p> <ul style="list-style-type: none"> porównać poznane utwory i wyrazić swoją opinię na temat zawartego w nich ładunku emocjonalnego wskazać cechy wspólne poznanych trenów 	<ul style="list-style-type: none"> omówić wybrany tekst kultury, w którym została przedstawiona strata bliskiej osoby, i porównać go z utworami Jana Kochanowskiego
34. Co już wiemy o twórczości Jana Kochanowskiego?	<ul style="list-style-type: none"> odtworzyć najważniejsze fakty i opinie 	<ul style="list-style-type: none"> wykorzystać najważniejsze konteksty 	<ul style="list-style-type: none"> wyciągać wnioski przedstawiać własne stanowisko 	<ul style="list-style-type: none"> poprawnie interpretować wymagany materiał właściwie argumentować uogólniać, podsumowywać i porównywać 	<ul style="list-style-type: none"> wykorzystywać bogate konteksty formułować i rozwiązywać problemy badawcze

35. Przeżywanie straty	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść fragmentów tekstu • wskazać narratora tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować narratora tekstu • opisać sposób przeżywania żałoby przez narratora i jego mamę 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić relacje pomiędzy bohaterami • zinterpretować sens zakończenia przywołanych fragmentów tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać sposoby przeżywania żałoby przez bohaterów książki z tym przedstawionym w tenach Jana Kochanowskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat przeżywania żałoby i sposobów kulturowania pamięci o zmarłych w innych kulturach
36. Jak opisywać dzieła sztuki?	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić elementy, które powinien zawierać opis dzieła sztuki • zgromadzić informacje na temat opisywanego dzieła sztuki 	<ul style="list-style-type: none"> • określić temat obrazu • określić kompozycję dzieła 	<ul style="list-style-type: none"> • opisać kolorystykę i nastrój obrazu • wypowiedzieć się na temat proporcji dzieła 	<ul style="list-style-type: none"> • zredagować opis wskazanego obrazu 	
37. Malarstwo	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić typy dzieł malarskich 	<ul style="list-style-type: none"> • rozróżnić najważniejsze typy dzieł malarskich • wymienić główne środki wyrazu dzieła malarskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać główne środki wyrazu dzieła malarskiego na konkretnym przykładzie • wymienić kryteria, według których ocenia się obraz 	<ul style="list-style-type: none"> • ocenić obraz według podanych kryteriów 	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować wizytę w galerii lub muzeum
38. Archaizmy	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić rodzaje archaizmów 	<ul style="list-style-type: none"> • zastąpić archaizmy wyrazami współczesnymi • wskazać archaizmy w podanych zdaniach 	<ul style="list-style-type: none"> • określić rodzaje podanych archaizmów • określić funkcję archaizmów w tekście stylizowanym 	<ul style="list-style-type: none"> • stworzyć tekst z archaizmami 	
39. Części zdania i związki wyrazowe w zdaniu – przypominienie wiadomości	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić części zdania 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać główne części zdania i je nazwać • wskazać zdania bezpodmiotowe • wskazać w zdaniach określenia i je nazwać 	<ul style="list-style-type: none"> • wypisać związki wyrazowe występujące w podanych zdaniach 	<ul style="list-style-type: none"> • ułożyć wypowiedzenia z różnymi częściami zdania 	
40. Wypowiedzenia – przypominienie wiadomości	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić rodzaje wypowiedzeń w zależności od celu wypowiedzi • wymienić rodzaje zdań w zależności od liczby orzeczeń 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznać rodzaje wypowiedzeń w zależności od celu wypowiedzi • odróżnić zdanie od równoważnika zdania • rozpoznać rodzaje zdań w zależności od liczby orzeczeń • wskazać w tekście zdania 	<ul style="list-style-type: none"> • przekształcić zdanie w równoważnik zdania i odwrotnie 	<ul style="list-style-type: none"> • utworzyć zdania złożone współrzędnie i podrzędnie 	

		pojedyncze rozwinięte i nierozwinięte			
		<ul style="list-style-type: none"> wskazać w tekście zdania złożone współrzędnie i podrzędnie 	<ul style="list-style-type: none"> tworzyć wykresy zdań złożonych współrzędnie 	<ul style="list-style-type: none"> tworzyć zdania złożone współrzędnie różnych typów 	
41. i 42 Zdania złożone współrzędnie – przypomnienie wiadomości	<ul style="list-style-type: none"> wymienić rodzaje zdań złożonych współrzędnie 		<ul style="list-style-type: none"> rozpoznać rodzaje zdań złożonych współrzędnie stosować poprawną interpunkcję w zdaniach złożonych współrzędnie 		
43. Pisownia wyrazów wielką i małą literą – przypomnienie i uzupełnienie wiadomości	<ul style="list-style-type: none"> wymienić zasady pisowni wyrazów wielką literą wymienić zasady pisowni wyrazów małą literą 	<ul style="list-style-type: none"> uzupełnić tekst wyrazami zapisanymi od wielkiej i małej litery 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić zasady pisowni wyrazów wielką i małą literą, odnosząc się do podanych przykładów wyjaśnić zasadę pisowni wielką literą wyrazów w zwrotach grzecznościowych 	<ul style="list-style-type: none"> zastosować zasadę pisowni wielką literą wyrazów w zwrotach grzecznościowych w samodzielnym zredagowanym tekście 	
44. Podsumowanie. Sprawdz, czy potrafisz	<ul style="list-style-type: none"> odtworzyć najważniejsze fakty i opinie posługiwać się pojęciami: <i>renesans</i>, <i>sztuka renesansu</i>, <i>fraszka</i>, <i>tren</i>, <i>pieśń</i>, <i>wiersz sylabiczny</i>, <i>malarstwo</i>, <i>opis dzieła sztuki</i>, <i>archaizmy</i>, <i>wypowiedzenia</i>, <i>zdanie pojedyncze</i>, <i>zdanie złożone współrzędnie</i>, <i>zdanie złożone podrzędnie</i>, <i>równoważnik zdania</i>, <i>części zdania i związki wyrazowe w zdaniu</i> 	<ul style="list-style-type: none"> wykorzystywać najważniejsze konteksty 		<ul style="list-style-type: none"> poprawnie interpretować wymagany materiał właściwie argumentować uogólniać, podsumowywać i porównywać 	<ul style="list-style-type: none"> wykorzystywać bogate konteksty formułować i rozstrzygać problemy badawcze
45. Porozumienie	<ul style="list-style-type: none"> omówić treść fragmentów tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> scharakteryzować głównego bohatera tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> porównać pierwszy i drugi wpis Marka oraz określić 	<ul style="list-style-type: none"> dokonać analizy rozmowy ojca z synem 	<ul style="list-style-type: none"> podjąć dyskusję na temat blogów młodzieżowych

	• określić rodzaj narracji	• przedstawić opinie Marka o rodzajach	funkcję różnic między nimi	• dokonać analizy drugiego wpisu na blogu i wskazać środki, za pomocą których bohater buduje swój wizerunek	
<p>46 i 47.</p> <p>Każdy może być dobry – sens życia według Ebenezera Scrooge’a</p> <p>(lektura obowiązkowa)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • określić rodzaj literacki utworu • wskazać w słowach Scrooge’a kierowanych do siostrzeńca wypowiedź ironiczną 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, kim jest główny bohater utworu i jak jego charakter uwiadamia się w wyglądzie • określić stosunek narratora do głównego bohatera tekstu • przedstawić wartości, którymi kierował się w życiu Scrooge, i wskazać te, których początkowo mu zabrakło • porównać Scrooge’a z jego siostrzeńcem na podstawie ich wypowiedzi 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować wskazany fragment utworu • opisać uczucia Scrooge’a w chwili, gdy odeszła od niego ukochana kobieta 	<ul style="list-style-type: none"> • napisać ogłoszenie, które zawiera informacje o wyglądzie postaci • zacytować sformułowania, dzięki którym narrator nawiązuje kontakt z czytelnikiem, i wyjaśnić, czemu służy taki zabieg 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić sposób spotęgowania przez narratora wrażenia tajemnicy i niesamowitości w opisie wydarzeń przy drzwiach domu Scrooge’a
<p>48.</p> <p>Przemiana bohatera pod wpływem świąt</p> <p>(lektura obowiązkowa)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat symbolicznego przesłania, jakie dla ludzi wierzących niosą święta Bożego Narodzenia • opisać wybrane święta z przeszłości głównego bohatera 	<ul style="list-style-type: none"> • opisać, w jaki sposób w <i>Opowieści wigilijnej</i> zostało przedstawione Boże Narodzenie • określić stosunek Ebenezera Scrooge’a do świąt Bożego Narodzenia opisany na początku utworu • nazwać emocje towarzyszące Scrooge’owi w trakcie kolejnych podróży w czasie i przestrzeni 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić wcześniejsze relacje Ebenezera Scrooge’a z ludźmi i wyjaśnić, co stało się z osobami, które kochał • opisać realia społeczne, w których dorastała główna postać utworu • podać przykłady zachowań i decyzji bohatera, które pokazują jego wewnętrzną przemianę • wyjaśnić, do jakich powszechnych skojarzeń związanych z Bożym 	<ul style="list-style-type: none"> • napisać wypracowanie na temat: „Czy – Twoim zdaniem – Ebenezer Scrooge wykorzystał swoją szansę, czy też jego przemiana była chwilowa?” 	<ul style="list-style-type: none"> • przygotować prezentację na temat symboliki świąt w kulturze popularnej

		określić, co uświadomił sobie bohater podczas wizyty ostatniego ducha	Narodziem odwołał się Charles Dickens		
49. i 50. Realizm i fantastyka w opowiadaniu Charlesa Dickensa (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić, w jaki sposób – oprócz bezpośrednich ocen i opisów – narrator charakteryzuje głównego bohatera opowiadania opisać sposób przedstawienia duchów w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> udowodnić, że Scrooge jest typowym przykładem filistra 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić, czemu miało służyć wprowadzenie do utworu elementów fantastycznych omówić relacje między sferami realistyczną i fantastyczną w opowiadaniu 	<ul style="list-style-type: none"> sporządzić spis problemów społecznych, które zostały zaprezentowane w <i>Opowieści wigilijnej</i> przygotować mowę dla adwokata broniącego Ebenezera Scrooge'a, w której przekonuje on duchy świąt, by podjęły walkę o duszę tej postaci 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać różnice między światem współczesnym a tym przedstawionym w lekturze z uwzględnieniem warunków pracy, sytuacji dzieci i kobiet oraz problemu ubóstwa przedstawić wiadomości o życiu w XIX-wiecznej Wielkiej Brytanii zdobyte dzięki lekturze <i>Opowieści wigilijnej</i> zaprezentować wybraną postać oświecenia
51. Podróż w czasie oświecenia	<ul style="list-style-type: none"> określić ramy czasowe oświecenia wyjaśnić etymologię nazwy epoki 	<ul style="list-style-type: none"> wymienić priorytety oświeceniowe wyjaśnić, co służyło rozpowszechnianiu idei oświecenia w Europie wymienić dzieła sztuki oświeceniowej 	<ul style="list-style-type: none"> omówić specyfikę polskiego oświecenia scharakteryzować sztukę oświecenia 	<ul style="list-style-type: none"> omówić wybrane dzieło oświeceniowe 	
52. i 53. Twórca i jego dzieło – Ignacy Krasicki	<ul style="list-style-type: none"> wymienić najważniejsze etapy życia Ignacego Krasickiego omówić treść poznanych bajek 	<ul style="list-style-type: none"> scharakteryzować twórczość poety wskazać cechy gatunkowe w poznanych utworach 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić sens alegorii użytych w bajkach przedstawić morały poznanych bajek 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedzieć się na temat udziału Ignacego Krasickiego w inicjatywach oświeceniowych wypowiedzieć się na temat aktualności bajek poety 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać elementy światopoglądu oświeceniowego w bajkach Ignacego Krasickiego
54. Co już wiemy o twórczości Ignacego Krasickiego?	<ul style="list-style-type: none"> odtworzyć najważniejsze fakty i opinie 	<ul style="list-style-type: none"> wykorzystać najważniejsze konteksty 	<ul style="list-style-type: none"> wyciągać wnioski przedstawić własne stanowisko 	<ul style="list-style-type: none"> poprawnie interpretować wymagany materiał właściwie argumentować uogólniać, podsumowywać i porównywać 	<ul style="list-style-type: none"> wykorzystywać bogate konteksty formułować i rozwiązywać problemy badawcze
55. Przemijanie (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> omówić treść wiersza wskazać podmiot liryczny utworu 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego utworu omówić postawę podmiotu lirycznego wobec otaczającej go 	<ul style="list-style-type: none"> zinterpretować funkcję środków stylistycznych użytych w wierszu zinterpretować sposób ukazania przemijania w wierszu 	<ul style="list-style-type: none"> postawić tezę interpretacyjną dokonać analizy obrazu miłości przedstawionego w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> omówić różne sposoby przedstawienia motywu przemijania w tekstach kultury

		rzeczywistości	• wskazać stały związek frazeologiczny użyty w wierszu i omówić jego funkcję		
56. Zrozumieć miłość (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść fragmentu utworu • zapisać w punktach historię Małego Księcia i róży 	<ul style="list-style-type: none"> • nazwać rodzaje rymów występujące w utworze • wyjaśnić, jakie uczucia towarzyszyły Małemu Księciu w kontakcie z różą i jak one ewoluowały • wymienić konsekwencje <i>oswojenia</i> i wyjaśnić, co można dzięki niemu zyskać • wytłumaczyć, jak lis i Mały Książę rozumieli odpowiedzialność 	<ul style="list-style-type: none"> • wytłumaczyć, czym było motywowane zachowanie róży i co chciała ona dzięki niemu zyskać • opisać dwa rodzaje miłości: Małego Księcia do róży i róży do Małego Księcia • wyjaśnić, co według lisa oznacza słowo <i>oswoić</i> i dlaczego używa on tego określenia zamiast słów <i>zaprzyjaźnić się</i>, <i>pokochać</i> • wyjaśnić, jak Mały Książę dzięki naukom lisa zaczął postrzegać swoją relację z różą 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić metaforyczne znaczenie ogrodu pełnego róż i scharakteryzować stosunek głównego bohatera do tych kwiatów przed rozmową z lisem oraz po niej • przedstawić swoje stanowisko na temat tego, w czym odpowiedzialność za drugiego człowieka przejawia się w codziennym życiu • napisać pracę popartą przykładami z utworów literackich i innych tekstów kultury na temat: „Czy zgadzasz się ze stwierdzeniem, że miłość to uczucie paradoksalne, które przynosi szczęście i cierpienie?” 	<ul style="list-style-type: none"> • odszukać w podanych fragmentach tekstu zdania o charakterze sentencji i wskazać to, które najbardziej do niego przemawia
57. i 58 Mały Książę jako baśń i przypowieść (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść utworu • zapisać w punktach wydarzenia przedstawione w tekście • określić rodzaj literacki utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat narracji w utworze i jej wpływu na sposób przedstawienia świata • wskazać wydarzenia i sytuacje o charakterze baśniowym i realistycznym • wskazać w utworze cechy przypowieści • scharakteryzować tytułowego bohatera na podstawie opisu jego planety i reakcji na różne 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić sytuację, w której znalazł się pilot krótko przed spotkaniem z Małym Księciem, i wyjaśnić, co ona może symbolizować • opisać przemianę wewnętrzną pilota • wyszukać w tekście fragmenty o charakterze aforyzmów • sformułować pytania, na które można odpowiedzieć aforyzmami z <i>Małego Księcia</i> • wskazać adresata książki 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować decyzję Małego Księcia o odejściu w kontekście rozważań nad wymową utworu • odczytać znaczenie motywu wody w <i>Małym Księciu</i> • wyjaśnić, dlaczego pilot wybrał się na poszukiwanie studni, choć ten pomysł wydawał mu się absurdalny 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat obecności zachowań, przedstawionych w utworze w świecie współczesnym

	doświadczenia	<i>Mały Książę</i> i uzasadnić swoje zdanie		
59. Podróż Małego Księcia w poszukiwaniu... (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, dlaczego Mały Książę wyruszył w podróż 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić relację pomiędzy Małym Księciem a różą i przedstawić stan emocjonalny głównego bohatera w momencie rozstania • scharakteryzować mieszkańców poszczególnych planet • opisać sytuację, w której Mały Książę zaczyna rozumieć sens swojej wędrówki i relacji z różą 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, w jakim świetle zostały przedstawione wartości rządzące światem dorosłych i co o nich myśli główny bohater • zinterpretować symbolikę podróży w odniesieniu do poznania utworu i w sensie ogólnym • zredagować subiektywny opis Ziemi 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić sposoby przedstawienia relacji między ludzkimi w innych tekstach kultury • porównać utwór z jego ekranizacją w reżyserii Marka Osbornie'a
60. Wyobcowanie	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować tytułową bohaterkę utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować wskazany fragment 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat możliwości poznania samego siebie
61. Jak przygotować wypowiedź argumentacyjną?	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić etapy przygotowywania wypowiedzi argumentacyjnej 	<ul style="list-style-type: none"> • odnaleźć tezę i argumenty w zaprezentowanym tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • stworzyć wypowiedź argumentacyjną 	
62. Rzeźba	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić etapy rozwoju rzeźby 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać najważniejsze cechy rzeźby na poszczególnych etapach jej rozwoju • rozróżniać najważniejsze typy dzieł rzeźbiarskich ze względu na temat 	<ul style="list-style-type: none"> • ocenić dzieło sztuki według podanych kryteriów 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć swoją opinię na temat rzeźby abstrakcyjnej • przygotować prezentację na temat wybranego artysty • stworzyć pisemną recenzję wybranego dzieła sztuki
63. i 64. Typy zdań złożonych podrzędnie	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić typy zdań złożonych podrzędnie 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać w wypowiedzeniu orzeczenia i rozdzielić zdania składowe 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić relację zdań na wykresie 	

		• wskazać zdanie nadrzędne			
65. i 66. Zdania złożone podrzędnie z imiesłowowym równoważnikiem zdania	• zdefiniować imiesłowowy równoważnik zdania	• uzupełnić podane wypowiedzenia imiesłowowymi równoważnikami zdania	• wymienić pytania, na jakie odpowiadają zdania podrzędne w podanych przykładach	• przedstawić relację zdań na wykresie	
		• poprawić wypowiedzenia z błędnym użyciem imiesłowowych równoważników zdania	• wymienić warunki, jakie musi spełniać poprawnie skonstruowane wypowiedzenie z imiesłowowym równoważnikiem zdania	• przekształcić podane wypowiedzenia tak, aby powstały imiesłowowe równoważniki zdania	
67. Mowa niezależna i mowa zależna	• wyjaśnić różnice pomiędzy mową niezależną a mową zależną	• wskazać w podanym tekście mowę niezależną i mowę zależną	• przekształcić wypowiedzi w mowie zależnej na mowę niezależną i odwrotnie	• zredagować tekst, w którym wypowiedzi bohaterów mają formę mowy zależnej	
			• przekształcić dowolny dialog na mowę zależną		
			• zastosować w zapisie dialogu poprawną interpunkcję		
68. Jak napisać streszczenie?	• wymienić etapy pisania streszczenia	• zastosować słownictwo przydatne przy pisaniu streszczenia	• poprawić błędy w podanym streszczeniu	• stworzyć streszczenie wybranego tekstu narracyjnego	
		• wskazać usterki w podanym streszczeniu	• przygotować w punktach streszczenie ostatnio widzianego filmu		
69. Zasady cytowania tekstów	• przedstawić zasady cytowania tekstów	• uzupełnić podany tekst zawierający cytaty	• stworzyć tekst zawierający cytaty	• stworzyć opisy bibliograficzne cytowanych przez siebie źródeł	
	• przedstawić zasady cytowania poezji	• wymienić zasady tworzenia opisu bibliograficznego			
70. Podsumowanie. Sprawdz, czy potrafisz	• odтворzyć najważniejsze fakty i opinie	• wykorzystać najwęższe konteksty	• wyciągać wnioski	• poprawnie interpretować	• wykorzystać bogate konteksty
	• posługiwać się pojęciami: <i>oświecenie</i> ,	najważniejsze konteksty	• przedstawiać własne stanowisko	wymagany materiał	• formułować i rozwiązywać problemy badawcze
				• właściwie argumentować	
				• uogólniać, podsumowywać i	

	sztuka oświecenia, rzeźba, rymy męskie i żeńskie, alegoria, bohater dynamiczny, zdania złożone podrzędnie, zdania złożone z imiesłowowym równoważnikiem zdania, mowa zależna i niezależna, wypowiedź o charakterze argumentacyjnym			porównywać	
71. Odmienność	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść fragmentów tekstu • zaprezentować elementy świata przedstawionego 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać fantastyczne i realistyczne elementy świata przedstawionego • scharakteryzować bohaterów fragmentów tekstu • porównać postawy rodziców i rodzeństwa w stosunku do Barnaby'ego 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat ciężaru emocjonalnego słów matki 	<ul style="list-style-type: none"> • sformułować problem przedstawiony we fragmentach tekstu • wymienić przyczyny lęku przed innością 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat przyczyn spełniania oczekiwań innych ludzi • podjąć dyskusję na temat zalet i wad inności
72. Podróż w czasie romantyzmu	<ul style="list-style-type: none"> • określić ramy czasowe romantyzmu • przedstawić etymologię nazwy epoki 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić najważniejsze elementy światopoglądu romantycznego • wymienić cechy bohatera romantycznego 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić najważniejsze cechy sztuki romantycznej • wymienić najważniejsze dzieła sztuki romantycznej 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić wybrane dzieło sztuki w odniesieniu do światopoglądu romantycznego 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić i omówić inne dzieła sztuki romantycznej
73. Twórca i jego dzieło – Adam Mickiewicz	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić najważniejsze etapy życia Adama Mickiewicza 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować twórczość poety 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać elementy romantyczne w twórczości Adama Mickiewicza 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić informacje na temat życia społecznego poety 	
74. Wina i kara (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, do jakiej kategorii duchów należy Widmo • omówić sposób wywołania zjawy • ustalić, czego Widmo żąda od zgromadzonych 	<ul style="list-style-type: none"> • opisać reakcję Guślarza na widok upiora • wytłumaczyć, jaką rolę odgrywają i co symbolizują w utworze towarzyszące zjawie plaki • wymienić cechy 	<ul style="list-style-type: none"> • nazwać środki stylistyczne, dzięki którym zostały uwidocznione emocje Guślarza • wskazać w podanym fragmencie utworu wyrazy, które nie są używane we 	<ul style="list-style-type: none"> • zabrać głos w dyskusji na temat: „Czy nauki moralne zawarte w utworze mają charakter uniwersalny?” • stworzyć uniwersalny kodeks postępowania • napisać opowiadanie z 	<ul style="list-style-type: none"> • podać propozycje, kim mógłby być współcześnie zły pan • uzasadnić na podstawie dramatu Adama Mickiewicza i innych tekstów literackich słusność stwierdzenia, że wina nie pozostaje bez kary

	wieśniaków	charakteru złego pana i zilustrować każdą z nich odpowiednim przykładem z opowieści płaków	współczesnym języku polskim, i podać ich aktualne odpowiedniki	elementami opisu przeżyć wewnętrznych, w którym przedstawia (w trzeciej osobie) historię jednego z płaków – kruka lub sowy	
75. i 76. Obzręć dziadów w dramacie (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • określić czas akcji utworu • zapisać w punktach plan wydarzeń przedstawionych w dramacie Adama Mickiewicza 	<ul style="list-style-type: none"> • określić funkcję dziadów w życiu przedstawionej społeczności • scharakteryzować relację między światem żywych a światem zmarłych • nawiązaną dzięki dziadom • wyjaśnić, jaką rolę w życiu gromady odgrywa Guślarz oraz co może oznaczać rozpalany przy nim ogień 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać elementy obyczajów ludowych w utworze • wyjaśnić, w jakim celu poeta wprowadził do dramatu duchy, które pojawiają się w czasie obzrędu 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić światopogląd ludzi uczestniczących w działach • stworzyć notatkę na temat przyczyn fascynacji romanzyków obzrędami ludowymi 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać dziady z innymi znanymi obzrędami religijnymi
77. Romanyczny dramat pełen zagadek (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać wydarzenie, które zburzyło przewidziany porządek dziadów, i wyjaśnić, jak zareagowali na nie Guślarz oraz zebrany lud 	<ul style="list-style-type: none"> • wytłumaczyć, kim jest milcząca postać z zakończenia dramatu – zjawą czy żywym człowiekiem • opisać milczącego bohatera z zakończenia utworu i wyjaśnić, do którego świata należy ta postać – rzeczywistego czy nadprzyrodzonego 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić genezę poszczególnych części <i>Dziadów</i> • zinterpretować motto utworu pochodzące z dramatu Williama Szekspira 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, jak rozumie zakończenie <i>Dziadów</i> cz. II • opracować własny pomysł na wystawienie wybranego fragmentu <i>Dziadów</i> cz. II na scenie i oddanie atmosfery dramatu 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, w jaki sposób dzięki dziadom teraźniejszość łączy się z przeszłością i przyszłością uczestników obzrędu • wskazać związki dramatu Adama Mickiewicza z obrazem Caspara Davida Friedricha <i>Cmentarz w śniegu</i>
78. i 79. Wyobrażenia (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić znaczenie pojęć: <i>ballada</i>, <i>realizm</i>, <i>fantastyka</i>, <i>punkty kulminacyjny</i>, <i>nauka moralna</i> • omówić treść utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • ustalić, jaką wiedzę na temat świata przedstawionego ma narrator • wskazać elementy realistyczne i fantastyczne 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić stosunek narratora do przedstawionych zdarzeń • wyjaśnić sens nauki moralnej zawartej w utworze • wskazać cechy gatunkowe w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat nauki moralnej zawartej w balladzie 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat adaptacji filmowej <i>Świtezianki</i>

	• określić rodzaj literacki utworu	w utworze • wskazać punkt kulminacyjny utworu • scharakteryzować bohaterów utworu	• wyciągać wnioski • przedstawiać własne stanowisko	• poprawnie interpretować wymagany materiał • właściwie argumentować • uogólniać, podsumowywać i porównywać	• wykorzystywać bogate konteksty • formułować i rozwiązywać problemy badawcze
80. Co już wiemy o twórczości Adama Mickiewicza?	• odtworzyć najważniejsze fakty i opinie	• wykorzystywać najważniejsze konteksty	• wyciągać wnioski • przedstawiać własne stanowisko	• poprawnie interpretować wymagany materiał • właściwie argumentować • uogólniać, podsumowywać i porównywać	• wykorzystywać bogate konteksty • formułować i rozwiązywać problemy badawcze
81. Miłość w obliczu śmierci	• omówić treść fragmentów tekstu • określić rodzaj literacki utworu	• wypowiedzieć się na temat narracji w utworze • scharakteryzować uczucie łączące bohaterów	• omówić emocje bohaterów • zinterpretować tytuł książki	• dokonać analizy sposobu, w jaki bohaterowie mówią o chorobie	• podjąć dyskusję na temat sensu zaangażowania emocjonalnego w sytuacji, kiedy istnieje ryzyko utraty kochanej osoby
82. Wyzwania (lektura obowiązkowa)	• wyrazić swoimi słowami sens każdego poznanego aforyzmu	• wskazać tematy, do których odnoszą się podane aforyzmy	• omówić grę słów w poszczególnych aforyzmach	• zinterpretować tytuł zbioru • ocenić aktualność aforyzmów Stanisława Jerzego Leca	• omówić twórczość Małgorzaty Koniecznej
83. i 84. Jak napisać rozprawkę?	• wymienić etapy pisania rozprawki • przedstawić schematy pisania rozprawki	• zastosować słownictwo przydatne przy pisaniu rozprawek • dopisać wstęp i zakończenie do podanego fragmentu rozprawki • wybrać spośród podanych argumentów te, które można wykorzystać do uzasadnienia wskazanej tezy	• sformułować argumenty do podanego zagadnienia • sformułować argumenty i kontrargumenty do podanej tezy • stworzyć plan rozprawki na podstawie zaprezentowanej dyskusji	• napisać rozprawkę	• samodzielnie sformułować temat rozprawki • zgromadzić argumenty, korzystając z różnych źródeł
85. i 86. Budowa słowotwórcza wyrazów	• wskazać wyrazy podstawowe i pochodne	• utworzyć wyrazy pochodne od podanych wyrazów podstawowych • wskazać wyrazy podstawowe dla podanych	• wskazać formant w wyrazie pochodnym • wyjaśnić znaczenie podanych wyrazów pochodnych	• wskazać oboczności w wyrazach	

87. Rodzaje formantów i ich funkcje	• wskazać w podanych wyrazach formanty i nazwać ich typy	wyrazów pochodnych	• zbudować wyrazy z podanych par wyrazowych i wskazać wrostki	• wymienić funkcje formantów	• podzielić podane wyrazy na grupy na podstawie ich znaczenia	• utworzyć wyrazy o różnych kategoriach znaczeniowych
88. Przedrostki i przyrostki o kłopotliwej pisowni	<ul style="list-style-type: none"> • omówić zasady pisowni przedrostków: <i>z-, s-, ś-, wz-, bez-, nad-, ob-, od-, pod-, przed-, roz-, w-</i> • omówić zasady pisowni przyrostków: <i>-dźki, -dźtwo, -cki, -ctwo</i> • omówić zasady pisowni przyrostka <i>-stwo</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • uzupełnić wyrazy odpowiednimi przedrostkami • uzupełnić tekst wyrazami z kłopotliwymi przedrostkami 	<ul style="list-style-type: none"> • utworzyć przymiotniki od podanych nazw miejscowości • uzupełnić podane wyrazy odpowiednimi przyrostkami • uzupełnić tekst wyrazami z kłopotliwymi przyrostkami 	<ul style="list-style-type: none"> • przekształcić podane wypowiedzi tak, aby użyć wyrazu z przyrostkiem o kłopotliwej pisowni 		
89. Wyrazy podzielne i niepodzielne słowotwórczo. Wyrazy pokrewne	<ul style="list-style-type: none"> • zdefiniować wyrazy podzielne i niepodzielne słowotwórczo 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać wyrazy podzielne i niepodzielne słowotwórczo 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać wyrazy należące do jednej rodziny • wskazać rdzenie w podanych grupach wyrazów 	<ul style="list-style-type: none"> • utworzyć rodzinę wyrazów 		
90. Pisownia wyrazów z <i>ó, u, rz, ź, ch, h</i> – przy pominięciu wiadomości	<ul style="list-style-type: none"> • omówić zasady pisowni wyrazów z literami: <i>ó, u, rz, ź, ch, h</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • uzupełnić tekst wyrazami z kłopotliwymi literami 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić pisownię kłopotliwych liter w podanych wyrazach • wskazać nieporozumienia, do których może dojść w razie niepoprawnego zapisu kłopotliwych liter 	<ul style="list-style-type: none"> • stworzyć tekst z kłopotliwymi literami 		
91. Wyrazy złożone	<ul style="list-style-type: none"> • zdefiniować wyraz złożony 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać wśród podanych przykładów wyrazy złożone • utworzyć wyrazy złożone z podanych wyrazów 	<ul style="list-style-type: none"> • wypisać wyrazy złożone z mapy Polski • poprawnie wymówić i odmienić podane wyrazy złożone 	<ul style="list-style-type: none"> • stworzyć tekst z wyrazami złożonymi 		
92. Pisownia przymiotników	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić zasady tworzenia przymiotników złożonych 	<ul style="list-style-type: none"> • przyporządkować przymiotniki złożone do odpowiednich ilustracji 	<ul style="list-style-type: none"> • przekształcić zdania tak, aby zawierały przymiotniki złożone 	<ul style="list-style-type: none"> • utworzyć przymiotniki złożone od podanych nazw własnych 		

złożonych		• wyjaśnić znaczenie podanych przymiotników złożonych • wykorzystywać najważniejsze konteksty	• wyciągać wnioski • przedstawiać własne stanowisko	• poprawnie interpretować wymagany materiał • właściwie argumentować • uogólniać, podsumowywać i porównywać	• wykorzystywać bogate konteksty • formułować i rozwiązywać problemy badawcze
93. Podsumowanie. Sprawdź, czy potrafisz	• odtworzyć najważniejsze fakty i opinie • posługiwać się pojęciami: <i>romantyzm, sztuka romantyzmu, dramat, ballada, aforyzm, ironia, wyraz podstawowy, wyraz pochodny, parafraza słowotwórcza, temat słowotwórczy, formant, rodzina wyrazów, wyrazy pokrewne, wyrazy podzielne i niepodzielne słowotwórczo, przedrostki i przyrostki o trudnej pisowni, rozprawka</i> • opisać, co widzi na obrazie	• opisać kompozycję dzieła • wypowiedzieć się na temat sposobu ukazania postaci na obrazie • scharakteryzować bohaterów tekstu • omówić rolę Iana w grze	• odnieść scenę na obrazie do opowieści biblijnej • omówić funkcję kolorystyki dzieła • opisać świat wirtualny z punktu widzenia Milki	• odnieść wizerunek kobiety do tradycji biblijnej	• odnieść konteksty i nawiązania do zaprezentowanego obrazu
94. Dobro i zło	• opisać treść fragmentów tekstu • określić rodzaj narracji	• wyliczyć fakty przedstawione przez Hannę Wieszczek • wskazać fragmenty tekstu, w których autorka zaprezentowała swoje zdanie bądź opinię innych	• wyjaśnić, czemu służy przedstawianie faktów i opinii	• wypowiedzieć się na temat popełniania zła na niby w świecie nierzeczywistym	• podjąć dyskusję na temat zalet i wad gier komputerowych
95. Pokusa	• opisać treść fragmentów tekstu	• omówić treść fragmentów tekstu	• wyjaśnić, czemu służy przedstawianie faktów i opinii	• omówić funkcję tytułu tekstu	• podjąć dyskusję na temat przedstawionego we fragmentach artykułu
96. Altruizm	• opisać treść fragmentów tekstu	• wyliczyć fakty przedstawione przez Hannę Wieszczek • wskazać fragmenty tekstu, w których autorka zaprezentowała swoje zdanie bądź opinię innych	• wyjaśnić, czemu służy przedstawianie faktów i opinii	• omówić funkcję tytułu tekstu	• podjąć dyskusję na temat przedstawionego we fragmentach artykułu

97. Fatalna siła miłości (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • zapisać w punktach plan wydarzeń przedstawionych we wskazanym fragmencie dramatu Juliusza Słowackiego 	<ul style="list-style-type: none"> • określić sytuację życiową bohaterów realistycznych sceny 3 aktu I: Kirkora, Wdowy i jej córek • podać różne określenia charakteryzujące Alinę i Balladynę oraz przytoczyć fragmenty utworu • potwierdzać ten wybór • wytłumaczyć, czym dla każdej z siostr jest miłość 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić rolę sił nadprzyrodzonych w wydarzeniach przedstawionych w dramacie • wyjaśnić, o czym świadczą odpowiedzi na pytania Kirkora udzielane przez Alinę i Balladynę • wskazać zabiegi artystyczne w scenie 1 aktu II, za pomocą których zostały uwidocznione silne emocje bohaterów • wymienić wątki miłosne zaprezentowane w utworze i nadać im tytuły • przedstawić wnioski na temat roli miłości w życiu człowieka, które można wysnuć na podstawie lektury <i>Balladyny</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy słów i postępowania obu siostr • dokonać analizy losów wszystkich zakochanych bohaterów dramatu Juliusza Słowackiego i wyjaśnić, jaką cenę płaci każdy z nich za swoje zaangażowanie uczuciowe • napisać wypracowanie na temat: „Miłość – siła fatalna czy uczucie nadające sens życiu?”, w którym odwołuje się do różnych tekstów kultury 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy plakatu zapowiadającego inscenizację <i>Balladyny</i> w reżyserii Artura Tyszkiewicza • sformułować na podstawie dramatu uniwersalne prawdy na temat ludzkiej psychiki • omówić nawiązania kulturowe obecne w utworze
98. Fantastyka, ironia i tragizm w dramacie Juliusza Słowackiego (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • opisać świat fantastyczny przedstawiony w dramacie • wskazać sceny, w których przenikają się światy ziemski i nadprzyrodzony 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić cechy dramatu, które wpłynęły na to, że autor użył w jego podtytułe pojęcia <i>tragedia</i> • zgromadzić informacje na temat dramatu romantycznego • udowodnić, że <i>Balladyna</i> ma cechy typowe dla gatunku literackiego, który reprezentuje 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, jakie znaczenie dla rozwoju akcji dramatu Juliusza Słowackiego ma ingerencja bohaterów fantastycznych • określić funkcję baśni i legend w dramacie 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać po jednym przykładzie sceny komicznej i tragicznej w utworze i wyjaśnić, jaki efekt wywołuje połączenie tych kategorii • wyjaśnić, na czym polega tragizm losów tytułowej bohaterki utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • ustosunkować się do stwierdzenia, że w dramacie pojawia się ironia • wymyślić alternatywny rozwój akcji dramatu i zapisać przykładowy plan tych wydarzeń
99. i 100. Dramat o władzy, winie i karze	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, kiedy rozgrywa się akcja dramatu i co o tym świadczy • przedstawić w punktach 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić sposoby sprawowania władzy przez czterech królów • wspomnianych w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić zmiany, które zaszły w psychice Balladyny po dokonaniu pierwszej zbrodni • sformułować na podstawie 	<ul style="list-style-type: none"> • zestawić biblijną opowieść o Kainie i Abli z historią przedstawioną w dramacie Juliusza Słowackiego 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, jaką rolę w utrzymywaniu ładu moralnego odgrywa w dramacie rzeczwiśtość nadprzyrodzona • zinterpretować sens słów

(lektura obowiązkowa)	etapy dochodzenia Balladyny do władzy	Juliusza Słowackiego	losów Balladyny przestrogi, o których powinno się pamiętać w życiu	wyjaśnić, dlaczego Balladyna, mimo że uczciwie osądziła swoje zbrodnie, musiała zginać	Gopłany o zemście natury
101. Co już wiemy o twórczości Juliusza Słowackiego?	<ul style="list-style-type: none"> • odtworzyć najważniejsze fakty i opinie 	<ul style="list-style-type: none"> • wy tłumaczyć, jaką królową chciała być Balladyna, i uzasadnić swoją odpowiedź • odpowiednimi cytatami z ostatniej sceny dramatu • podać przykłady z dramatu ilustrujące wyrachowanie i niemoralne postępowanie tytułowej bohaterki • wykorzystywać najważniejsze konteksty 	<ul style="list-style-type: none"> • wyciągać wnioski • przedstawiać własne stanowisko 	<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie interpretować wymagany materiał • właściwie argumentować • uogólniać, podsumowywać i porównywać 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystywać bogate konteksty • formułować i rozstrzygać problemy badawcze
102. Mowa nienawiści	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść fragmentów artykułu 	<ul style="list-style-type: none"> • opracować profil hejtera na podstawie tekstu • wskazać cechy świadczące o popularyzatorskim charakterze tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy kompozycji tekstu, uwzględniając funkcję śródtytułów 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać na podstawie tekstu przyczyny zachowań mających u podstaw nietolerancję i ksenofobię 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat możliwości przeciwdziałania mowie nienawiści
103. Etyka wypowiedzi, perswazja, manipulacja	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić zasady etyki językowej • omówić sposoby naruszania etyki językowej • wymienić cechy wypowiedzi perswazyjnej • wymienić cechy wypowiedzi manipulacyjnej • wymienić sposoby nakłaniania 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać wypowiedzi zgodne i niezgodne z zasadami etyki słowa • wyjaśnić, na czym polega perswazyjny charakter wypowiedzi • wyjaśnić, na czym polega manipulacyjny charakter wypowiedzi • podać przykłady sloganów reklamowych 	<ul style="list-style-type: none"> • podać przykłady wypowiedzi perswazyjnych i manipulacyjnych 	<ul style="list-style-type: none"> • sformułować wypowiedź o wydźwięku negatywnym zgodną z zasadami etyki słowa • sformułować tekst perswazyjny i tekst manipulacyjny 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat funkcji <i>fake newsów</i>
104. Środki perswazji i manipulacji w	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić sposoby nakłaniania wykorzystywane w 	<ul style="list-style-type: none"> • podać przykłady sloganów reklamowych 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy skuteczności wybranego sloganu reklamowego 	<ul style="list-style-type: none"> • sformułować slogany reklamowe 	

tekstach reklamowych	reklamach		<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy funkcji gry słów w podanych sloganach • dokonać analizy zabiegów perswazyjnych i manipulacyjnych zastosowanych w podanych reklamach 		
105. Jak przygotować przemówienie?	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić etapy przygotowywania przemówienia • wymienić środki retoryczne 	<ul style="list-style-type: none"> • podać przykłady użycia środków retorycznych • dokonać analizy podanego przemówienia 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać podane przemówienia i ocenić ich skuteczność • dokonać analizy niewerbalnych środków komunikacji 	<ul style="list-style-type: none"> • przygotować przemówienie • wygłosić przemówienie 	
106. Treść i zakres znaczeniowy wyrazu	<ul style="list-style-type: none"> • zdefiniować pojęcia: <i>treść i zakres znaczeniowy wyrazu</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • podać definicje wyrazów uwzględniające elementy ich treści • uporządkować wyrazy od tego o najszerszym zakresie znaczeniowym do tego o zakresie najwęższym 	<ul style="list-style-type: none"> • skorygować wypowiedzi za pomocą wyrazów o szerszym zakresie znaczeniowym 	<ul style="list-style-type: none"> • dopisać do podanych wyrazów te o szerszym i węższym zakresie znaczeniowym 	
107 i 108. Synonimy, antonimy, wyrazy wieloznaczne i homonimy	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić znaczenie pojęć: <i>synonim, antonim, wyraz wieloznaczny, homonim</i> • wyjaśnić różnice pomiędzy wyrazami wieloznacznymi a homonimami 	<ul style="list-style-type: none"> • zastąpić podane wyrazy ich synonimami • podać antonimy do podanych wyrazów • wyjaśnić, na czym polega wieloznaczność podanych wyrazów 	<ul style="list-style-type: none"> • odróżnić homonimy od wyrazów wieloznacznych 	<ul style="list-style-type: none"> • podać różne znaczenia wskazanych wyrazów 	
189 i 110. Fonetyka – przypomnienie i uzupełnienie wiadomości	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić podział glosek • wymienić funkcje głoski <i>i</i> • przedstawić zasady akcentowania w języku 	<ul style="list-style-type: none"> • podzielić słowa na głoski i sylaby • podać przykłady glosek miękkich, twardych, dzwięcznych, bezdzwięcznych, ustnych i bezdzwięcznych, ustnych i 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać funkcje głoski <i>i</i> na podanych przykładach 	<ul style="list-style-type: none"> • odpowiednio akcentować wyrazy 	

	polskim	nosowych			
111. Różnice między mową a pismem	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić zasady, na jakich zachodzą upodobnienia fonetyczne 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać upodobnienia fonetyczne • wskazać różnice pomiędzy mową a pismem, odwołując się do przykładów 	<ul style="list-style-type: none"> • zaznaczyć strzałką kierunek upodobnienia 	<ul style="list-style-type: none"> • wytłumaczyć różnice pomiędzy mową a pismem, odwołując się do przykładów 	
112. Pisownia wyrazów z q, ę, om, em, on, en – przypomnienie i uzupełnienie wiadomości	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić zasady pisowni wyrazów z q, ę, om, em, on, en 	<ul style="list-style-type: none"> • uzupełnić podane zdania odpowiednimi formami wyrazów • wyjaśnić zasady zapisu podanych wyrazów 	<ul style="list-style-type: none"> • poprawić błędy w podanym tekście • skoryzstać ze słownika w razie wątpliwości związanych z poprawnym zapisem wyrazów 	<ul style="list-style-type: none"> • stworzyć tekst z poprawnie zapisanymi wyrazami z q, ę, om, em, on, en 	
113. Podsumowanie. Sprawdź, czy potrafisz	<ul style="list-style-type: none"> • odtworzyć najważniejsze fakty i opinie • posługiwać się pojęciami: <i>tragedia, tekst popularnonaukowy, tekst naukowy, artykuł, etyka wypowiedzi, perswazja, manipulacja, środki perswazji i manipulacji w reklamie, fonetyka, głoska, samogłoska, spółgłoska (miękką, twardą, dźwięczna, bezdźwięczna), głoska ustna i nosowa, upodobnienia pod względem dźwięczności (wsteczne, postępowe, międzywyrazowe, udźwięcznienie, ubezdźwięcznienie), sylaba, akcent i intonacja,</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystywać najważniejsze konteksty 	<ul style="list-style-type: none"> • wyciągać wnioski • przedstawiać własne stanowisko 	<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie interpretować wymagany materiał • właściwie argumentować • uogólniać, podsumowywać i porównywać 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystywać bogate konteksty • formułować i rozwiązywać problemy badawcze

	synonimy, antonimy, wyrazy wieloznaczne, homonimy, przemówienie			
114. Konflikty	• opisać, co widzi na obrazie	• omówić gesty osób przedstawionych na obrazie i ich usytuowanie względem siebie	• zinterpretować funkcję kolorystyki zastosowanej przez artystkę • zinterpretować funkcję rekwizytu, który trzyma w ręku jedna z namalowanych postaci	• zinterpretować funkcję zegarka widocznego na obrazie
115. Komizm charakterów (lektura obowiązkowa)	• opisać sytuację przedstawioną we fragmentach aktu I utworu • podać przykłady dosadnych sformułowań użytych przez Cześnika w czasie kłótni z Rejentem	• omówić zachowanie Rejenta podczas sprzeczki z Cześnikiem i wyjaśnić, o czym ono świadczy • uzasadnić stwierdzenie, że <i>Rapustiewicz i Milczek</i> to nazwiska znaczące, odwołując się do fragmentów aktu I • wymienić cechy Rejenta ujawnione w scenie rozmowy z mularzami (mularzami) • zgromadzić informacje o Cześniku i Rejencie oraz uporządkować je od najogólniejszych do najbardziej szczegółowych	• wyjaśnić, w jaki sposób Milczek traktuje prawo i innych ludzi • opisać i zinterpretować zachowanie Cześnika i Rejenta przedstawione w didaskaliach do sceny II aktu IV oraz wyjaśnić znaczenie tego fragmentu utworu dla zrozumenia postaw bohaterów w kolejnych scenach • scharakteryzować stryja Klary na podstawie jego wypowiedzi • porównać Cześnika i Rejenta	• rozważyć, czy zgoda Cześnika i Rejenta będzie trwała
116. Komizm i humor w <i>Zemście</i> (lektura obowiązkowa)	• podać przykłady sprzeczności między tym, co mówią postacie utworu, a tym, co robią lub sądzą o innych, i wyjaśnić, czemu służy ukazanie tych	• wyjaśnić, co to jest karykatura oraz na czym polega karykaturalne przedstawienie Cześnika i Rejenta	• ocenić, czy w scenie, w której Papkin pragnie złożyć ślubu wierności Klarze, styl jego wypowiedzi pasuje do sytuacji	• wyjaśnić, jaką rolę w życiu społecznym mogą odgrywać komik, komediopisarz i satyryk • wskazać podobieństwa i różnice pomiędzy poczczeniem humoru w czasach Aleksandra
				• przedstawić i omówić inne teksty kultury podejmujące temat konfliktów
				• wyjaśnić, w jaki sposób Rejent i Cześnik pokrzyżowali sobie nawzajem plany i co byli w stanie poświecić dla zemsty • podać przykłady przedstawienia motywu zemsty w innych tekstach kultury
				• wyjaśnić, czym skutkuje wyśmianie pewnych cech

	sprzeczności • wymienić cechy bohaterów wyśmiane w <i>Zemście</i>			Fredry i współczesnie • napisać wypracowanie na temat: „Czy zgadzasz się ze stwierdzeniem, że wśród bohaterów <i>Zemsty</i> nie ma postaci jednoznacznie złych ani jednoznacznie pozytywnych?”	
117. i 118. <i>Zemsta</i> – komedia o polskim społeczeństwie (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • odnaleźć w utworze informacje dotyczące czasu i miejsca akcji oraz ocenić, czy mają one znaczenie dla jego wymowy i interpretacji • wskazać wątek główny i wątki poboczne 	<ul style="list-style-type: none"> • podzielić bohaterów utworu na pierwszoplanowych, drugoplanowych i epizodycznych • wyjaśnić, jaką rolę odgrywają w utworze bohaterowie epizodyczni 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować tytuł utworu w kontekście całej lektury i wyjaśnić, do czego doprowadziła tytułowa <i>zemsta</i> • sporządzić katalog głównych wad Polaków na podstawie zachowań wszystkich bohaterów utworu • wyjaśnić sens motto utworu • dokonać analizy zakończenia <i>Zemsty</i> i wyjaśnić, jakie przesłanie ono niesie • wytłumaczyć, do jakich postaw Aleksander Fredro chciał nakłonić Polaków 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać zjawiska krytykowane we współczesnych komediach filmowych o polskim społeczeństwie i wyjaśnić, na czym polega zawarty w nich humor • wytłumaczyć, w jaki sposób plakaty zamieszczone w podręczniku nawiązują do wymowy <i>Zemsty</i> • ocenić, czy diagnoza społeczna Aleksandra Fredry jest ponadczasowa 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać w utworze elementy kultury sarmackiej • porównać treść utworu z jego ekranizacją w reżyserii Andrzeja Wajdy
119. Co wiemy o twórczości Aleksandra Fredry?	<ul style="list-style-type: none"> • odtworzyć najważniejsze fakty i opinie 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystywać najważniejsze konteksty 	<ul style="list-style-type: none"> • wyciągać wnioski • przedstawiać własne stanowisko 	<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie interpretować wymagany materiał • właściwie argumentować • uogólniać, podsumowywać i porównywać 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystywać bogate konteksty • formułować i rozwiązywać problemy badawcze
120. Prostota	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić relacje między ludzkimi i zasady obowiązujące w tytułowych <i>prostyach krajach</i> • omówić stosunek podmiotu lirycznego do opisywanej rzeczywistości 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować metafory zawierające przymiotnik <i>prosty</i> • omówić funkcję pytań w poznanym wierszu 	<ul style="list-style-type: none"> • sformułować przesłanie wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat znaczenia i funkcji prostoty

121. Jak napisać recenzję?	• wymienić elementy recenzji	• odróżnić recenzję od sprawozdania • selekcjonować informacje przydatne przy pisaniu recenzji	• stworzyć plan recenzji • ocenić poszczególne elementy recenzji	• napisać recenzję wybranego filmu	
122. Różne odmiany polszczyzny	• wymienić odmiany polszczyzny zależne od odbiorcy i sytuacji • przedstawić cechy odmian języka: oficjalnej i nieoficjalnej	• przedstawić cechy języka ogólnego i języka o ograniczonym zasięgu • uzupełnić tekst odpowiednimi wyrazami w zależności od kontekstu	• wskazać wyrazy należące do polszczyzny oficjalnej i polszczyzny nieoficjalnej • wskazać słownictwo należące do języka ogólnego oraz języka o ograniczonym zasięgu	• dostosować tekst do sytuacji komunikacyjnej	
123. Słownictwo o ograniczonym zasięgu	• wymienić przykłady słów o ograniczonym zasięgu	• tłumaczyć, czym są profesjonalizmy	• rozpoznawać w tekście słowa o ograniczonym zasięgu, w tym profesjonalizmy	• przekształcić tekst napisany w środowiskowej odmianie języka w tekst napisany językiem ogólnonarodowym	
124. Podsumowanie. Sprawdz, czy potrafisz	• odtworzyć najważniejsze fakty i opinie • posługiwać się pojęciami: <i>komedia</i> , <i>konizm</i> , <i>różne odmiany polszczyzny</i> , <i>oficjalna odmiana języka</i> , <i>nieoficjalna odmiana języka</i> , <i>kolokwializmy</i> , <i>język ogólnonarodowy</i> , <i>słownictwo o ograniczonym zasięgu</i> , <i>recenzja</i>	• wykorzystywać najważniejsze konteksty	• wyciągać wnioski • przedstawiać własne stanowisko	• poprawnie interpretować wymagany materiał • właściwie argumentować • uogólniać, podsumowywać i porównywać	• wykorzystywać bogate konteksty • formułować i rozwiązywać problemy badawcze

Hele Goede

